

NOWE ŻYCIE

pismo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.
Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

№ 28

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.

PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwyczajnie 10 gr.

Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Idziemy naprzód

Stronnictwo Narodowe, korzystając z osłabienia finansów międzynarodowej żydowskiej i wpływów politycznych żydów w Europie, w ostatnich latach rozwinęło bardzo silną propagandę o odżyczenie Polski. Obóz narodowy na szereg lat przed wojną rozumiał niebezpieczeństwo żydowskie i działacze narodowi na terenie całej Polski w poszczególnych okręgach rozwijali bojkot żydowski. Zaborcy, szczególnie w Austrii i Rosji, szli na rękę żydom, którzy im się wysługiwali. W Galicji żydzi byli przy wszystkich wyborach podporą rządu austriackiego, do Kongresówki przypędzono z Rosji żydów, którzy, mimo prześladowań rządu rosyjskiego, stali się rasyfikatorami i na ziemiach wschodnich językiem polskim się nie posługiwali, a pod nazwą „litwaków” wrogo odnosili się do wszystkiego, co polskie. Po zrozumieniu niebezpieczeństwa żydowskiego w szeregu krajów europejskich obóz narodowy, który przed wojną nakreślił program polityki zjednoczenia i niepodległości Polski oraz wskazał konieczność wyswobodzenia Polski z niewoli niemieckiej, austriackiej i rosyjskiej, postanowił przeprowadzić bezwzględna walkę o wyzwolenie Polski z niewoli żydowskiej.

Ankieta, przeprowadzana w „Oredowniku” wielkopolskim w sprawie odżyczenia miast polskich, wykazuje, że niema dziś zakątka kraju, gdzieby z powodu systematycznej i ofiarnej działalności Stronnictwa Narodowego nie powstały w miejsce żydowskich—nowe polskie placówki. W ostatnich 3 latach placówek polskich powstało kilkadziesiąt tysięcy. Obecnie, przy coraz bardziej powszechnym zrozumieniu potrzeby odrodzenia gospodarczego Polski, walka o zniszczenie przemożnych wpływów żydowskich, w których rękach znajdowało się 80 procent zakładów przemysłowych, 60 procent rzemiosła, 85 procent handlu i 90 procent kredytu prywatnego, stała się żywiołową i niema siły, która by mogła ten ruch wyzwolenia zahamować. Można bez przesady powiedzieć, że na tym odcinku Stronnictwo Narodowe odniosło wielkie zwycięstwo.

Ale nie tylko w dziedzinie gospodarczej walczy z żydami. Młodzież narodowa akademicka walczy o odżyczenie wyższych uczelni. W ostatnim roku liczba żydów na uczelniach polskich znacznie się zmniejszyła. Pozatym młodzież przeprowadza walkę, połączoną z dużymi ofiarami, o

odosobnienie młodzieży żydowskiej w szkołach. Także lekarze oraz adwokaci w poszczególnych okręgach prowadzą systematyczną propagandę o zmniejszenie wpływów żydowskich. W niektórych środowiskach, jak np. w Gdyni, adwokaci polscy, bez względu na przekonania polityczne, przeprowadzili nawet bojkot towarzyski adwokatów żydów. Coraz poważniej stawiane są żądania o usunięcie wpływu żydów na kulturę polską. Dojrzeła także przekonanie, że należy usunąć żydów z urzędów, a przede wszystkim z wojska.

W ubiegłym roku przy wyborach do Rady Miejskiej w Łodzi narodowcy postawili, rozwijając program zupełnego odżyczenia Polski, żądanie, aby odebrać żydom prawa polityczne w Polsce. Za Łodzią żądania te stawiane są coraz częściej na licznych zjazdach i zgromadzeniach Stronnictwa Narodowego. Słuszne te żądania zostały częściowo uwzględnione w projekcie zmiany ustawy wyborczej, którą opracował p. Studnicki. Proponuje on, aby żydzi głosowali w osobnej kurii i otrzymali tylko 3 proc. ogólnej liczby mandatów. W ten sposób wpływ ich na oddawanie głosów na listy lewicowe zostałby usunięty. Zapominać nie wolno, że żydzi po przewrocie majowym podtrzymywali stale sanację, obecnie wyraźnie stawiają na socjalistów i

kununistów. W Radzie Miejskiej Lubelskiej narodowcy, przy wstrzymaniu się od głosowania sanacji przy budżecie na rok przyszły, uchwalili skreślenie wszelkich subwencji dla organizacji żydowskich, a natomiast uchwalili 5000 zł. na chrześcijańską Kasę Bezprocentową. W ciałach samorządowych coraz częściej uchwała się wnioski, popierające tworzenie chrześcijańskich placówek gospodarczych. Pod wpływem narodowców prowadzi się dalej walkę o zupełne zniesienie uboju rytualnego.

Jak widzimy, jest coraz powszechniejsze zrozumienie, że niepodległość polityczną trzeba ugruntować niezależnością gospodarczą. Bez usunięcia żydów z Polski tej doniosłej sprawy załatwić się nie da. Stronnictwo Narodowe, uzyskawszy swoją wytyżoną pracą wielkie wyniki w odżyczeniu Polski na polu gospodarczym, stawia cały szereg nowych żądań, które zmierzają do zupełnego wyzwolenia Polski nie tylko od zależności gospodarczej, ale także moralnej, kulturalnej i politycznej—od żydów. Uznając w obecnym życiu politycznym Polski sprawę żydowską za najważniejszą, Stronnictwo Narodowe poświęca tej sprawie wiele wysiłków, nie oglądając się na ofiary, jakie ta walka za sobą pociągnie.

Karol Wierczak.

Zwalczanie komunizmu

Oceniając powagę chwili i groźbę niebezpieczeństwa komunizmu w Polsce, Akcja katolicka od szeregu już lat prowadzi ożywioną działalność w kierunku zwalczania tej zarazy od wschodu. Praca ta i w Grodzieńszczyźnie jest prowadzona przez miejscową Akcję katolicką. Oto już w ubiegłym roku wygłoszono w szeregu miejscowości referaty, omawiające to aktualne zagadnienie. W roku bieżącym kontynuuje się wygłaszanie takich referatów, mających na celu udzielenie szerokiego mas. Niedawno referat o niebezpieczeństwie komunizmu został w dniu 21 marca wygłoszony w domu parafialnym w Jeziorach, a ostatnio dnia 4 kwietnia w Druskienikach. Obie imprezy zgromadziły poważną ilość słuchaczy, przyczym w Druskienikach obecnych było zgórą 200 osób.

Na przewodniczącego zebrania w Druskienikach wybrano p. magistrą Jachimowicz, przewodniczącego miejscowego komitetu antykomunistycznego, referat zaś wygłosił p. Henryk Bohdanowicz z Grodna. Po referacie, omawiającym wyczerpująco zagadnienie niebezpieczeństwa komunizmu, zebrani przyjęli jednogłośnie i podpisali rezolucję. W rezolucji katolicy Druskienik przyrzekają trwać wiernie przy wierze katolickiej i wal-

czyć z zalewem komunizmu, zwracając się też do władz, by zwróciły baczna uwagę na działalność niektórych organizacji, wyraźnie sympatyzujących z bolszewizmem.

Po zebraniu rozdano obecnym ulotki „Pod czerwonym sztandarem”. W najbliższym czasie podobne referaty zostaną wygłoszone w innych miejscowościach Grodzieńszczyzny.

Odezwa S. N.

Wydana przed świętami odezwa Stronnictwa Narodowego w Grodnie, szerząca hasło „swój do swego,” wywołała wielkie wrażenie i wielkie skutki. Pismo żydowskie „Grodner Moment” wiadomość o ukazaniu się odezwy podało na pierwszym miejscu. Również na pierwszym miejscu w innym numerze „Gr. Momentu” została podana notatka o powstaniu w Stronnictwie Narodowym w Grodnie wydziału gospodarczego.

Obecnie dowiadujemy się, że wydział gospodarczy S. N. w Grodnie przygotowuje do druku drugą odezwę, nawołującą do popierania chrześcijańskich placówek handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych oraz do wyłącznego korzystania z pomocy lekarzy i adwokatów chrześcijan. Odezwa zostanie rozpowszechniona w większej ilości egzemplarzy.

Przyrost naturalny ludności

(Warszawa KAP). Główny urząd statystyczny ogłosił dane dotyczące ruchu ludności w Polsce za r. 1936, z uwzględnieniem podziału na wyznania. Przyrost naturalny ludności według wyznań przedstawiał się następująco:

Wyznanie rzymsko katolickie 272.355 osób, prawosławne 60.923, greko-katolickie 37.828, mojżeszowe 29.561, ewangelickie 5.677, oraz inne wyznania 3.443 osób. W stosunku do liczby mieszkańców największy przyrost naturalny wykazuje wyznanie prawosławne, mianowicie 15 osób na 1000 mieszkańców. Dla wyznania rzymsko-katolickiego stosunek ten wynosi 12,3, dla greko katolickiego 10,6, mojżeszowego 9,2 oraz dla wyznania ewangelickiego 6,6 osób na 1000 mieszkańców.

Rozwiązanie Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela

Dnia 8 kwietnia r. b. władze administracyjne m. st. Warszawy rozwiązały Ligę Obrony Praw Człowieka i Obywatela oraz zapieczętowały lokal tego Stowarzyszenia.

Jak się okazuje, Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela była ekspozyturą Kominternu i jako taka wspierała finansowo osoby skazane prawomocnymi wyrokami sądowymi za działalność komunistyczną, wysyłała skazanych wyrokami sądowymi komunistów do uzdrowisk po odbyciu kary więzienia, wspierała finansowo wybitnych działaczy komunistycznych, izolowanych w Berezie Kartuskiej.

Oto jakim celem służyła Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela, ale na szczęście ten ropiejący wrzód został wreszcie przecięty. (A.P.A.)

Zrównoważony budżet

Warszawa-(ATE). Dokonane przewidywania zamknięcie za ubiegły rok budżetowy wykazuje, iż rok ten zamknięty został nadwyżką w sumie około 2.400.000 zł. Ubiegły rok budżetowy w dochodach zamyka się sumą 2.163.800.000 zł., a w rozchodach sumą 2.161.400.000 zł.

Należy nadmienić, iż od czasu t.zw. kryzysu gospodarczego jest to pierwszy rok budżetowy, który nie tylko że został zrównoważony, ale wykazał ponad to pewną nadwyżkę w dochodach nad rozchodami. Zrównoważenie budżetu państwowego nie wątpliwie dokonane było wielkim wysiłkiem. Jest to jednak w rezultacie duży sukces, który pozwala życiu gospodarczemu całego organizmu państwowego snuć lepsze nadzieje już na najbliższą przyszłość.

Wkłady oszczędnościowe PRO w marcu 1937 r.

W miesiącu marcu wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędzających wykazują znaczny wzrost.

Stan wkładów zwiększył się o 4.020.426 zł., osiągając na dzień 31 marca 1937 r. sumę zł. 688.620.745.

Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych zwiększyła się w tym czasie i liczba oszczędzających w P.K.O. W ciągu marca b.r. P.K.O. wydała 51.791 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień 31 marca 1937 r. ogólną ilość 2.416.849.

Ś.p. Leonard Jabłoński Wspomnienie pośmiertne

W dniu 6 kwietnia r.b. zmarł w 68 r. życia w Grodnie długoletni, zasłużony b. Naczelnik Wydziału akcyzowego w Izbach skarbowych w Brześciu n/B., Nowogrodzie i Poznaniu, a ostatnio emeryt, ś.p. Leonard Jabłoński.

Zmarł na posterunku pracy obywatelskiej, honorowej, jako skarbnik Kasy bezprocentowej im. ks. Skargi w Grodnie.

Jeszcze w dniu śmierci jego w miłym mi obowiązku odwiedziłem swego „Kochanego Naczelnika” w Kasie bezprocentowej przy pracy ofiarnej, której się poświęcał, byle być pożytecznym do ostatka sił...

Nie przeczuwał, że już ten poniedziałek nie cały należy do niego, że piękną jego duszę Bóg powoła do siebie na spoczynek wieczny, że osieroci żonę i syna, wzorowego ucznia kl. VII tut. gimnazjum, oraz liczne rzesze przyjaciół, kolegów i wszystkich tych, których był przewodnikiem, nauczycielem i wzorem w służbie dla Państwa w odpowiedzialnym zawodzie akcyzownika, któremu poświęcił się cały, mając ku temu gruntowne przygotowanie i wiedzę, nabytą w służbie rosyjskiej. I tę oto wiedzę fachową chciał przekazać nowym, młodym kadrom akcyzników, których tak bardzo Polska potrzebowała i potrzebuje.

Niestety, nie dano mu w całości spełnić swych zamierzeń, a jak się wyrażał, obowiązku wyszkolenia swych „spychaczy”, do których zawsze z całym sercem odnosił się z myślą o ugruntowaniu ulubionego zawodu na pożytek Ojczyzny!

Nie umiał, raczej nie chciał politykować w dzisiejszych trudnych warunkach pracy urzędniczej, ale twarzą stał na stanowisku kierownika — wychowawcy i wiedzy fachowej, dającej jaknajwiększe korzyści dla Państwa, za co też był ogólnie lubiany i szanowany. Na parę godzin przed zgonem ś.p. Naczelnik L. Jabłoński ubolewał nad tym, że jeszcze parę lat temu przy przejściu na emeryturę — otrzymywał 700 zł. miesięcznie, ostatnio — już tylko 350 zł., a największą troską jego było to, iż po jego zgonie żona z synem otrzyma jeszcze mniej. I kto wie, czy właśnie nie ten ból spowodował katastrofę, kładąc kres jego zacnemu życiu. Nie wytrzymało, pękło serce kochające zarówno rodzinę, jak i Ojczyznę!

Ś.p. Leonard Jabłoński był przykładem ofiarnej pracy, wzorem urzędnika o gruntownej wiedzy fachowej. A cnotami tymi promieniował. Nie znał różnic dzielnicowych! Szczerze biadał nad nieprawościami, a jeśli teplił je, to tylko sercem, był zdania, że trzeba uczyć, być wzorem dla swych podwładnych. Słowem — był uosobieniem cnot obywatela — urzędnika na kierowniczym stanowisku Naczelnika w trudnym i odpowiedzialnym zawodzie akcyzowym. W stosunku do podwładnych był niemal ojcem, a zawsze starszym kolegą. Jego przyjazd na lustrację prac w kontroli skarbowej (akcyzy) był zawsze pożądany i mile spotykany, a po lustracji pozostawała jakaś otucha, większa chęć do pracy i przekonanie o potrzebie godnego pełnienia swych obowiązków z myślą o Polsce. Umiał wzbudzić w urzędniku rachunek sumienia w służbie dla Państwa i za to należy szanować i wdzięczną pamięć pozyskał u wszystkich tych, którzy mieli szczęście i zaszczyt pracować pod światłym jego kierownictwem.

Skromny tryb życia domowego i w urzędowaniu pozostał przykładem dla osieroconych kolegów, t.j. tych, których szkolił i pouczał, jak być dobrym, pożytecznym i ofiarnym urzędnikiem akcyzowym.

Dla mnie, piszącego to wspomnienie, niezapomniane są słowa dedykacji na ofiarowanej mi pamiątkowej fotografii jego: „wychować dzieci na dzielnych i dobrych obywateli Polski”, co stało się dla mnie jego przykazaniem, niejako testamentem. Cześć pamięci kochanego Naczelnika i zagnanego urzędnika obywatela!

Troskę o los rodziny powinni wziąć na siebie liczne rzesze przyjaciół, wychowanków i władze przełożone za gorliwą i uczciwą pracę. A.C.

Dochody budżetowe

za okres od 1 kwietnia 1936 r. do 28 lutego 1937 r. w porównaniu z budżetem

Warszawa-(ATE). Dochody budżetowe Skarbu Państwa za okres 11 miesięcy b.r. budżetowego wyniosły ogółem 1.960.000 zł., co stanowi 90,36 proc. sum preliminowanych na cały rok, są więc nieco niższe od 11/12 sum całorocznych (91,67 proc.).

Jeżeli chodzi o dochody w poszczególnych działach, to wpływy w dziale administracji wyniosły 1314.015.000 zł., t.j. 92,08 proc. budżetu, w tym daniny publiczne przyniosły 1.104.458.000 zł., czyli 93,97 proc. budżetu, a więc o 2,3 proc. więcej od idealnego procentu.

Dochody z przedsiębiorstw i zakładów wyniosły 61.296.000 zł., t.j. 41,52 proc. budżetu. Ten stosunkowo niski procent wykonania budżetu jest wynikiem faktu, że Polskie Koleje Państwowe wskutek przeprowadzonych wydatków obniżek taryf kolejowych nie mogły wpłacić kwot przewidzianych w budżecie. Wpływy natomiast z innych przedsiębiorstw dopisują i tak: Poczta wpłaciła 20.884.000 zł., zaś Lasy Państwowe 28.100.000 zł. w ciągu 11 miesięcy, t.j. o 1.100.000 zł. Więcej od sum przewidzianych dla Lasów w budżecie na cały rok 1936-37.

Monopole wpłaciły 582.303.000 zł., t.j. 98,37 proc. kwot przewidzianych na cały rok, w tym monopol tytoniowy 294.004.000 zł. (97,31 proc.), monopol spirytusowy 217.262.000 zł. (100,64 proc.), solny 40.200.000 zł. (95,91 proc.) oraz monopol loteryjny 21.344.000 zł. t.j. 99,27 proc. kwot preliminowanych.

Ogródki dla bezrobotnych

Zarząd Miejski w Grodnie uruchomił w r.b. ogródki działkowe-warzywne dla bezrobotnych. Ogródki te o powierzchni 400-500 m² będą wydzielone na terenie gruntów maj. Augustówek, na Przedmieściu Ziemiejskim obok starego fortu i zostaną wydzierżawione ubiegającym się o nie bezrobotnym.

Posiadanie ogródka obowiązywać będzie jego dzierżawcę do należytego wykorzystania ziemi pod zasiew warzyw do swego użytku na przeciąg całego roku. Ogródek bezwzględnie nie może być zabudowany.

Nadzór nad ogródkami obejmie ogrodnik miejski.

Ubiegający się o dzierżawę bezrobotni winni przy składaniu podań dołączyć opinię Wydziału Opieki Społecznej lub organizacji: ideowych, społecznych lub też zawodowych. Ma to na celu oddanie działek w odpowiednio i fachowe ręce, które potrafią należycie działki te wykorzystać.

Nadział ogródków warzywnych przez Zarząd Miejski stanowić będzie dla bezrobotnych wydatną pomoc materialną oraz będzie wybitnym czynnikiem społecznym - wychowawczym dla ludzi, pozbawionych własnych warsztatów pracy.

Stowarzyszenie nauczycielek

Synowa wielkiego pisarza H. Sienkiewicza dała inicjatywę do powstania pożytecznej organizacji p. n. „Katolickie Stowarzyszenie Nauczycielek i Wychowawczyń Prywatnych w Polsce.” Wybrano komitet organizacyjny, na czele którego stanęła p. Z. Sienkiewiczowa. Komitet zamierza rozszerzyć nową organizację na całą Polskę, jako związek zawodowy.

Proces K.K.O.

Zeznania ostatnich świadków oskarżenia.

Pierwszy świadek obrony

Proces w sprawie nadużyć w miejscowej Kasie Komunalnej trwa już przeszło miesiąc. Dnia 9 b.m. odbył się dwudziesty dzień rozprawy. Od samego początku procesu tak w akcie oskarżenia, jak w wyjaśnieniach oskarżonych i zeznaniach świadków największe zarzuty są stawiane b. dyrektorowi K.K.O. Neymanowi. Atoli bezstronnie należy stwierdzić, że w dotychczasowym przebiegu rozprawy częste były wypadki wypowiedzenia dobrej opinii o oskarżonym dyr. Neymanie. Współoskarżeni z nim członkowie b. władz Kasy — Rady nadzorczej i zarządu swoje zaniechania w kontrolowaniu działalności K. K. O. tłumaczyli tym, że mieli wielkie zaufanie do dyrektora Neymana. Ale i wśród świadków oskarżenia, którzy zeznawali o nadużyciach w K.K.O., byli tacy świadkowie, którzy mówili, że dyr. Neyman uchodził za organizatora Kasy komunalnej w Grodnie i dobrego jej kierownika. Najbardziej może charakterystyczne było zeznanie b. dyrektora Banku Polskiego w Grodnie p. M. Laurego, który twierdził, że Kasa komunalna w Grodnie w sferach bankowych była uważana za jedną z najlepszych Kas komunalnych. Bilanse K.K.O. w Grodnie do tego stopnia robiły dobre wrażenie, że Bank Polski udzielił jej 300.000 zł. kredytu. Proces, jak wiadomo, wykazał, że bilanse te były fałszowane.

Jako ostatni świadek oskarżenia, zeznawał obecny dyrektor K.K.O. w Grodnie p. Rejowski, którego zeznania trwały dwa dni 8 i 9 b.m.

Dyr. Rejowski zeznał, że gdy po przybyciu do Grodna obejmował stanowisko komisarza K.K.O., to osk. Neyman czynił mu trudności, a w „Dzienniku Kresowym” ukazywały się artykuły napastliwe pod adresem p. Rejowskiego. Neyman nie chciał dobrowolnie ustąpić ze swego stanowiska. Gospodarka pieniężna w Kasie była fatalna. Wobec faktu giniecia wessli p. Rejowski natychmiast przystąpił do naprawy stosunków w Kasie i ustalenia strat. Straty z czasów urzędowania p. Neymana sięgały do przeszło 100 tysięcy zł. Straty z powodu udzielania różnych pożyczek wynosiły około 170 tysięcy złotych. Na rachunku członka Rady nadzorczej dr. Leonowicza figurowała suma 40 tys. zł., którą mu udzielono jako pożyczkę bez należytego zabezpieczenia. Zadłużenie drugiego członka R. N. p. Witona wynosiło 17.000 zł. P. Rejowski energicznie przystąpił do egzekwowania tych sum. Zeznania p. dyr. Rejowskiego dostarczyło wiele materiału, obciążającego b. dyr. Neymana.

W dniu 8 b.m. Sąd rozpoczął badanie świadków obrony. Pierwszym świadkiem obrony był dowódca O.K.III gen. Fr. Kleeberg, który zeznał, że o działalność dyr. Neymana na podstawie sprawozdań prasowych wyrobił sobie dobrą opinię, jako o pożytecznym dla Kasy pracowniku.

Pomnik Poincarego we Francji

Spółeczeństwo departamentu Mass we Francji postanowiło ufundować ku czci swego wielkiego rodaka Raymunda Poincarego wspaniały pomnik z brązu. Zarządona doraźnie składka przyniosła kwotę 75.000 franków.

Olbrymia rzeźba Poincarego odłana z brązu ma stanąć w rodzimej miejscowości wielkiego Francuza w Sampigny. Odsłonięcie pomnika zostało wyznaczone na dzień 14 lipca

Otwarcie Bazyliki Wileńskiej

(Wilno-KAP). Dnia 5 kwietnia, w którym tego roku obchodzone uroczystości Zwiastowania N.M.P., dokonane zostało otwarcie Bazyliki Wileńskiej. Sumę pontyfikalną o godz. 10-ej odprawił Ks. Arcybiskup Metropolita Romuald Jalbrzykowski, podczas nabożeństwa kazanie okolicznościowe wygłosił Ks. Biskup Kazimierz Michalkiewicz. Po sumie odśpiewano dziękczynny hymn „Te Deum laudamus”.

Podziękowanie

Przewieleb. Duchowieństwu, Przedstawicielom Zarządu i Członkom Kasy Bezprocentowej im. Ks. Piotra Skargi w Grodnie, Kolegom Zmarłego przybyłym z Wilna, Słonimia i Grodna, Uczniom klasy VII. P. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Grodnie, Krewnym, Znajomym i wszystkim innym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi ś.p.

Leonardowi Jabłońskiemu składamy tą drogą najserdeczniejsze Bóg zapłać

ŻONA I SYN

W nabożeństwie brali udział: duchowieństwo na czele z kapitułą, marszałek Senatu p. Prystor ze swą małżonką, p. wojewoda Bociński, prezydent miasta dr. Małeszewski, przedstawiciele wojska, urzędów, organizacji i olbrzymie tłumy wiernych, których nie mogła zmieścić Bazylika.

„Rozkoszna dziewczyna”

Teatr grodzieński rozpoczął cykl komedii muzycznych doskonałą sztuką Ralfa Benadzkiego p.t. „Rozkoszna dziewczyna”. Przekład tej sztuki przez Juliana Tuwima przystosował ją znakomicie do naszych współczesnych warunków i do sceny polskiej. Muzykę w opracowaniu R. Benadzkiego i A. T. Mueliera wykonał chór pod kierunkiem pani Iwczenko. Sztuka w dziedzinie humoru posiada pierwszorzędne wartości, które publiczność ocenia kaskadami śmiechu, wyrazami zadowolenia i burzą oklasków.

Do wykonania głównych ról w tej wesołej komedii Dyrekcja teatru zaprosiła znakomite siły artystyczne, cieszące się wielką sławą. Mile widziani goście zasłużyli sobie na wdzięczną pamięć mieszkańców Grodna i byli owacyjnie za piękną grę nagradzani. Nie ustępowali gościom siły miejscowego zespołu, które występowały w rolach drugorzędnych, ale wykonywały je nie mniej doskonale. Rola rozkosznej dziewczyny Anetki grała wspaniale p. Zofia Lubiczówna, nie mniej atoli rozkoszną była Hanka Brochocka w roli Krystyny. Sława filmowa Igo Sym w roli Pawła i ulubieniec Grodna z dawnych zespołów Karol Wyrwicz-Wichrowski w roli Feliksa bawili cały czas publiczność swoją grą, mimiką i wspaniałym pogodnym humorem, a wtórowali im w tworzeniu oryginalnych masek B. Orliński, J. Nowacki, J. Kalinowska (Ludwika) i M. Kisielewska (trzęcia rozkoszna dziewczyna), Krzemieniecki, Oledzki i Piotrowski tworzyli dodatkowe typy w tej niezwyklej krotce. Reżyser K. Wyrwicz-Wichrowski zasługuje na pochwałę, a dekoracje St. Grabczyka warte są specjalnego wyróżnienia.

„Mocny atak” w Kielbasinie

Oddział Związku Strzeleckiego w Kielbasinie gm. Hornica w ilości 4 członków — Piotra Kazukiewicza, Józefa Kazukiewicza syna Konstantego, Adolfa Kazukiewicza i Józefa Kazukiewicza syna Rafała — pod dowództwem swego komendanta Piotra Kazukiewicza oraz jego zastępcy Józefa Kazukiewicza syna Konstantego, urządził nocne ćwiczenia w nocy z 2 na 3 kwietnia, przyczem dokonano ataku na kopiec kartofli w maj. O.O. Franciszkanów w tejsze wsi.

Pod naporem brawurowego ataku kartofle w ilości około 800 kg. wycofały się do niezamieszkałego domu, położonego w środku wsi, i tam przyjęły pozycję wyczekującą aż do chwili, kiedy na rozkaz komendanta Policji Państwowej w Kopciówce przybyła pomoc w składzie dwóch jego podkomendnych i dalsze następstwa ataku strzeleckiego zostały udaremnione, a kartofle w całości wróciły na swoje poprzednie stanowisko.

Na „wrogów” kartofli został sporządzony akt oskarżenia celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej.

Posterunkowi Policji Państwowej w Kopciówce z jej komendantem na czele należy się pełne uznanie za sprawne wykrycie kradzieży.

może sobie powiedzieć Pani, nie dopuszczając do występowania piegów na wiosnę. Zapobiega tej szpeczącej dolegliwości cery i usuwa piegi

Kronika

GRODNO, dnia 11 kwietnia 1937 roku

KALENDARZYK

- 11.IV. Niedziela 2 po Wielkiejnocy.
Leon I Wielki, papież i doktor Kościoła. Jaromir.
Wschód słońca 4.36.
Zachód słońca 18.17.
Nów księżyca 6.10.
12.IV. Poniedziałek. Juliusz.
Przemysław.
13.IV. Wtorek. Hermenegilda.
Myślimir.
14.IV. Środa. Opieka św. Józefa.
Justyna.

Daty historyczne. Dnia 11.IV 1814. Abdykacja Napoleona. Dnia 14.IV. 1931. Upadek monarchii hiszpańskiej. Dnia 14.IV. 1917. Zgon dr. Ludwika Zamenhafa, twórcy Esperanta.

Konferencja dekanalna. Dnia 15 b.m. na plebanii Fary Grodz. odbędzie się konferencja dekanalna. Początek o g. 11.

Podziękowanie. Przewielebnemu Ks. kan. A. Jaroszewiczowi, dziekanowi grodz. za udzielenie najdalej idących ulg w związku z pogrzebem ś.p. Wacława Kiedy, kontrolera elektrowni, jak również ks. J. Malinowskiemu i ks. B. Zabłudowskiemu, którzy przyczynili się do podniesienia smutnej dla nas uroczystości pogrzebowej, oraz p. organizację Ełtmimowiczowi i śpiewakom chóru farnego za bezinteresowny udział w obrzędach pogrzebowych tą drogą składają najserdeczniejsze „Bóg zapłać” pracownicy Elektrowni Miejskiej w Grodnie.

Komitet obchodu 3 maja. Dnia 9 b.m. pod przewodnictwem p. starosty J. Drożńskiego odbyło się w Grodnie zgromadzenie, na którym wybrano komitet obchodu święta narodowego 3 go maja. Na zebraniu ks. kan. A. Kuryłłowicz złożył sprawozdanie z działalności Macierzy Szkolnej, wykazując ustawiczny jej rozwój i dobre wyniki pracy. Szczegóły podamy w nast. numerze.

Zebranie T-wa opieki nad zwierzętami. Doroczne walne zebranie członków T-wa opieki nad zwierzętami w Grodnie odbędzie się dnia 17 b.m. o godz. 18 w sali Zarządu Miejskiego z normalnym statutowym porządkiem dziennym.

Z teatru. W sobotę d. 9 b.m. o g. 8.30 wiecz. oraz w niedzielę o g. 4.30 i 8.30 wiecz. odegrana zostanie czarująca, przemiła i melodyjna komedia muzyczna „Rozkoszna dziewczyna” z występem gościnnym Zofii Lubieżówny, Igo Syma i Karola Wyrwicz-Wichrowskiego. Ceny biletów od 25 gr. do 2 zł. Wszystkie zniżki ważne.

Odezwa antykomunistyczna. Międzyzwiązkowy komitet walki z komuną (Grodno, ul. Napoleona 3) wydał ostrą odezwę przeciw komunistom. Odezwa omawia zgubne następstwa komunizmu w Sowietach i wpływy żydowskie w komunizmie. Odezwa zostanie rozpowszechniona w wielkiej ilości, jako druk bezadresowy.

Oflara. W wyniku zakładu z p. Markusem Łapinem magister farmacji p. St. Śleszyński złożył na rzecz Kasy bezprocentowej im. ks. P. Skargi w Grodnie ofiarę w sumę 5 zł.

Licea. Z początkiem przyszłego roku szkolnego powstaną pierwsze licea, przewidziane w ustawie o reformie szkolnictwa. Licea dzielić się będą na ogólno-kształcące, pedagogiczne i zawodowe. W Grodnie ogłoszono już w prasie, że powstanie pedagogiczne liceum żeńskie.

Walne zebranie Związku Kapłanów. (Wilno-KAP). Dnia 7 kwietnia odbyło się w Wilnie roczne walne zebranie Związku Kapłanów Unitas pod przewodnictwem ks. dziekana Hipolita Bojurańca. W r. 1936 Unitas posiadało 421 członków.

Wiec antykomunistyczny. W niedzielę dnia 11 b.m. o g. 1 po poł. w teatrze miejskim odbędzie się wiec antykomunistyczny, zwołany przez Międzyzwiązkowy Komitet walki z komuną. Na wiecu będą przemawiać: p. dr. A. Pałasz i p. H. Bohdanowicz.

Cena kajzerki. Magistrat ogłosił, że 1 kg. kajzerki (13 sztuk) kosztuje w detalu 65 gr., a jedna kajzerka 5 gr.

Koncert symfoniczny. W poniedziałek d. 12 b.m. w teatrze miejskim o g. 8 wiecz. rozpocznie się pierwszy koncert nowej orkiestry symfonicznej. Koncert odbędzie się pod batutą p. dyr. A. Wyleżyńskiego. Bilety nabywać można w księgarniach: Ognisko, Promień i Iberskiego.

W sprawie hurtowni

Otrzymał pismo, które zamieszczamy.

PANIE REDAKTORZE!

W nr. 26 z dnia 4 b.m. cennego pisma Panów, w art. pod tytułem „Jak grzyby po deszczu” p. K. Wierczaka umieszczono między innymi wzmiankę treści następującej: „w powiecie grodzieńskim powstała pokaźna liczba sklepów spółdzielczych. Hurtownia „Społem” stała się już niewystarczającą.”

Wyjaśniamy, że jeżeli chodzi o sklepy prywatne, to potrzeby hurtowni chrześcijańskiej bynajmniej nie negujemy, gdyż Związek Spółdzielni Spożywców Rz. P. „Społem,” jako ogniwo organizacyjne, powołane przez Spółdzielnię dla Spółdzielni, nie mógł i nie może być hurtownią dla sklepów prywatnych w całym znaczeniu tego słowa.

Dla Spółdzielni natomiast, zależnie od jej siły gospodarczej, Związek „Społem,” który jest największym przedsiębiorstwem handlowo-gospodarczym w Polsce, jest hurtownią, zaspakajającą jak najwszechstronniej potrzeby Spółdzielni.

Zechce Pan przyjąć, Panie Redaktorze, wyrazy uznania.

Z poważaniem
Społem, Związek Spółdzielni Spożywców Rz. P. Składnica Oddziału Białostockiego w Grodnie
E. Tomaszewski.

NOWOOTWARTA PLACÓWKA CHRZEŚCJAŃSKA „Bazar Polski”

Grodno, Hovra 1
róg Dominikański i Kalużyński
Poleca stale świeże sprowadzone z pierwszego źródła:
Masło deserowe. Sery holenderskie i inne. **Kawę** Plutona, Jankiewicza. **Herbatę** luz w wys. gat. **Wędliny Lit.**

ARTYKUŁY ŚWIĄTECZNE

Migdały, rodzyunki, orzechy, śliwki i t.p.

Prosimy o łaskawe poparcie.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400
Poleca: Perfumy, wody kołniskie i wyroby kosmetyczne. Pomoce szkolne do gabinetów chemicznych i fizycznych,

PRACOWNIA OBUWIA

W. Lipczyński

Grodno, ul. Brygidzka 5

Robota solidna

Ceny niskie

zdrowy żołądek jest fundamentem zdrowia!

Trzeba dbać, by żołądek sprawnie funkcjonował i przyzwyczaić go do systematycznego wypróżniania się. Nie wolno niszczyć organów trawienia obstrukcją, ponieważ w kiszkaach pozostają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra Lauera

regulują żołądek, normują trawienie, łagodnie przeczyszczają, pobudzają przemianę materii, stosują się przy obstrukcji, przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego, (kamicy żółciowej), przy cierpieniach hemoroidalnych i otyłości.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA.

PAPIERY PROCENTOWE:

PREMIOWĄ POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ,
PREMIOWĄ POŻYCZKĘ DOLAROWĄ,
4% POŻYCZKĘ KONSOLIDACYJNĄ i inne

KUPUJE I SPRZEDAJE

Hipoteczny Bank Spółdzielczy

w GRODNI Dominikańska 16.

Chrześcijański Gabinet Dentystyczny

Przesiedlwszy się z Poznańskiego do Grodna, otworzyłem
GABINET DENTYSTYCZNY przy
ul. Dominikańskiej 17-a II p. w podwórzu

Przyjmuję od g. 4-ej do 6-ej. Oprócz leczenia wykonuję wszelkie prace techniczne.

Tadeusz Gryszczynski

lekarz dentysta.

9-8

Nowy Chrześcijański Sklep Zegarmistrzowsko-Jubilerski Andrzeja Mrozowskiego

w Grodnie, ul. Orlicz-Dreszera 6 (Pocztowa)

Poleca w dużym wyborze

zegarki damskie, męskie,
kredensowe i ściennie oraz wszelką biżuterię

Przy sklepie pracownia zegarmistrzowsko-jubilerska.

13-7

Dobry krawiec to gwarancja eleganckiego wyglądu pana

Jeżeli chcesz mieć przyzwoicie skrojony i uszyty garnitur palto i t.p.

To pamiętaj, że w Grodnie przy ul. Napoleońskiej № 3 róg Witoldowej otworzona została chrześcijańska pracownia ubiorów cywilnych i wojskowych, której kierownictwo spoczywa w ręku bogatego w praktykę fachowca w pierwszorzędnym zakładach krawieckich Warszawy, Łodzi, Poznania. Pracownia wykonuje zlecenia według najnowszych modeli Paryża i Londynu z własnych i powierzonych materiałów na dogodnych warunkach.

Dla W-nego Duchowieństwa prowadzę dział sukien, palt i futer.
UWAGA: na bieżący sezon wiosenno-letni jestem zaopatrzony w duży wybór materiałów Bielskich.

WYKONANIE GWARANTOWANE I PUNKTUALNE

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE

PROSZĘ PAMIĘTAĆ ADRES: JAN MACH

24-7

Grodno, ul. Napoleońska 3.

Materiały na sufanny,
Welny,
Jedwabie,
Firany,
Kamgarny Bielskie

oraz wszelką manufakturę poleca

GRODNO,
DOMINIKAŃSKA 9

„TKANINA”

**PEWNOŚĆ WKŁADÓW
W KREDYTY**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI w GRODNIU

**SKŁAD SUKNA FABRYK BIELSKICH
i SKŁAD FUTER**

Kazimierza Staszewskiego

Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

POLECA NAJTANIEJ W WIELKIM WYBORZE:

Sukna
Bławaty
Firany
Dywany
Kołdry
Ceraty

Futera

bezpośredni import
z miejsca pochodzenia.

Chrześcijański Zakład Krawiecki

Absolwenta paryskiej akademii kroju i szycia

Stanisława Brażuka

Grodno, Brygidzka 11

przyjmuje wszelkie roboty damskie i męskie w zakresie krawiectwa wchodzące. Wykonanie solidne

Do sezonu wiosennego

BIELIZNĘ DAMSKĄ oraz MĘSKĄ
BLUZKI, POŃCZOCHY JEDW., TOREBKI,
KRAWATY I WSZELKĄ GALANTERIĘ

po cenach wyjątkowo tanich

POLECA

f-ma **Józef MIKO**

Dominikańska 19 tel. 356

Chrześcijański Zakład Krawiecki

M. BARANOWSKIEGO

Grodno, Brygidzka 7

ZAWIADAMIA, iż wprowadził specjalny dział ubiorów dla duchowieństwa. Przyjmuje zamówienia na sutanny, płaszcze i futro. 8—4

UBRANIA GOTOWE

PALTA JESIONKI KURTKI MYSLIWSKIE

Kapelusze i czapki

BONŻURKI, WIATRÓWKI

WALIZKI

WIELKI WYBÓR KONFEKCJI

poleca firma

Władysława Cichockiego

Grodno, Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa) 8—5

NOWE KINO
ul. Brygidzka 2

„HELIOS”

CENY OD 25 GR.

Dziś! Potężny film, nagrodzony na wystawie sztuki kinematograficznej w Wenecji p.t.

Chińskie morza

Rekordowa obsada:

CLARK GABLE, JEAN HARLOW I WALLACE BEERY

Pocz. seansów: 6, 8, 10, w niedzielę i sobotę, seansy popoł. o godz. 12, 2 i 4

PIĘKNY NADPROGRAM

Wkrótce: BOUNTY

Początek seansów: 4, 6, 8 i 10.

D Z I Ś!

Najnowszy polski film sensacyjno-salonowy p.t.

O. M. K.

Role gl.: LENA ŻELICHOWSKA, MIECZYSLAW CYBULSKI,
ST. SIELAŃSKI, CZ. SKONIECZNY i in.

Nad program: aktualia

Kino MALEŃKIE
Horodniezańska 10

DŹWIĘKOWIEC
Dominikańska 26

„Apollo”

Wstęp od 40 gr.

Pocz. seans.: 6.8.9.15

Greta Garbo

Robert Taylor

DAMA KAMELIOWA

Nad program: aktualia i przepiękne dodatki

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4

„P A N”

WSTĘP
od 25 gr.

Gehenna skazanych na śmierć na dnie morza

Niezwykłe emocjonujące dzieje bitwy morskiej i katastrofy łodzi podwodnej w filmie p.t.

KREW NA MORZU

(NITCHEWO)

W roli gl.: HARRY BAUR, IWAN MOŻŻUCHIN i inn.

Nad program: aktualia i dodatki

Kino DŹWIĘKOWE
Orzeszkowej nr. 15

„UCIECHA”

WSTĘP
25 gr.

Wielki podwójny program

Co mój mąż robi w nocy?

CZŁOWIEK LEW

W rol. gl.: KATHLEEN BURKE i CHARLES LOUCHEUR

Nad program: najnowsze aktualności PAT i przep. dodatki
Pocz. sean. od g 6, 8, 10.15. W niedzielę i święta od g. 12

Następny program: „KAPITAN BLOOD”

FIRMA **„PIAST”**

Grodno, ul. Pocztowa 20.

poleca wszelkie towary kolonialne, wędliny litewskie, żywieckie i wolińskie, szynki bekonowe „Polo,” sery, masło, jaja, miód lipcowy—wszystko w najlepszych gatunkach i po najniższych cenach.

MAURYCJ WOLAŃSKI

— KRAWIEC —

specjalista ubiorów dla duchowieństwa katolickiego, przyjmuje zamówienia na różnego rodzaju sutanny, czamarki, palta, futra i t.p.

Grodno, ul. św. Kazimierza 87, tuż zastrazą pożarną. Ceny przystępne.

Kto reklamuje ten zyskuje